

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального
мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО**

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність _025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальні відомості
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальні відомості	
Назва дисципліни	Загальне фортепіано
Викладач	Опарик Л. М., Лесів Н.Я., Рудик М.М.
Контактний телефон викладача	0674373099, 050 721 40 05, 098 093 51 13
Е-mail викладача	oparyklarysa@ukr.net , nata.lesiv.2016@ukr.net , amelikamusic@gmail.com
Формат дисципліни	очна, заочна форма
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	2 години
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Загальне фортепіано» забезпечує процес фахової освіти бакалаврів, формує всебічний розвиток особистісних і професійних якостей майбутнього спеціаліста як необхідну умову подальшої успішної самореалізації. Курс навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» входить у перелік нормативних музичних дисциплін виконавського циклу вищих музичних навчальних закладів, які готують спеціалістів кваліфікації «артист ансамблю народних інструментів», «артист оркестру», «диригент оркестру», «викладач-інструменталіст». Концепція університетського навчального курсу загального фортепіано забезпечує практичну реалізацію принципів розвивального навчання, що полягають у поєднанні завдань удосконалення виконавської майстерності з розвитком загальних і музичних здібностей майбутніх фахівців. Перспективи розвивального навчання в класі загального фортепіано пов'язані з необмеженими пізнавальними ресурсами інструмента, його універсальними виражально-технічними можливостями, які дозволяють відтворювати музику різних видів, жанрів та стилів: оперно-симфонічну, камерно-інструментальну, вокально-хорову тощо. Винятково широкі розвивальні можливості містить література для фортепіано, його учбово-педагогічний репертуар, що репрезентує багатовікову історію музичної культури. Програма курсу унаочнює основні дидактичні принципи розвивального навчання, що полягають у збільшенні репертуарного об'єму учбового музичного матеріалу та прискоренні темпів його самостійного проходження. Орієнтацію курсу «Загальне фортепіано» на інтенсивний розвиток навиків самостійної роботи студентів забезпечують відповідні методики розвитку піаністичних навиків читання нотного тексту, ескізного програвання, самостійного розбору та виконавської інтерпретації музичних творів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є практичне оволодіння навиками фортепіанної гри на матеріалі музичних творів різних історичних епох, національних шкіл, жанрів і стилів; освоєння методів організації поетапної роботи з музичним текстом, раціональних прийомів читання музики з нот та ескізного програвання творів, навиків фортепіанного акомпанування та ансамблевої гри.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» є комплексний розвиток загальних та музичних здібностей студентів на основі практичного оволодіння навиками гри на фортепіано в процесі вивчення та виконавської інтерпретації творів української й світової фортепіанної літератури, підвищення загальної музично-виконавської культури майбутніх професійних виконавців і педагогів відповідно до реалізації навчальних завдань предметів фахового спрямування. Успішність опанування студентами змісту курсу залежить від результативності розв'язання таких завдань: • формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення на основі використання широких розвивальних можливостей фортепіано; • формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта, музиканта-	

- виконавця через реалізацію пізнавальних ресурсів фортепіано як універсального інструмента вивчення музики різних історичних епох, національних шкіл, жанрів та стилів;
- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій, орієнтація на міждисциплінарні зв'язки зі спеціальними предметами фахового спрямування;
 - формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної і мистецької галузей;
 - розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетентності, якими повинен оволодіти студент у результаті освоєння дисципліни.

Соціально-особистісні компетенції:

- здатність орієнтуватися в цінностях буття, культури, мистецтва;
- здатність до навчання впродовж життя;
- креативність, здатність до системного мислення;
- наполегливість у досягненні мети;
- толерантність до різних ідей;
- здатність до критики й самокритики;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- відповідальність за якість виконуваної роботи.

Загальнонаукові компетенції:

- базові уявлення про основи філософії, естетики, психології, педагогіки, культурології, що сприяють розвитку загальної культури й схильності до етичних цінностей;
- знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й умінь їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання української та світової літератури, культури, мистецтва в обсязі, необхідному для володіння ними в обраній професії;
- володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації та інтерпретації предмета творчої діяльності.

Загальнопрофесійні компетенції:

- усвідомлення цілей, завдань і соціальних функцій своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність вільно оперувати фаховою термінологією для розв'язання професійних завдань;
- здатність до самоорганізації власного творчого потенціалу для вирішення професійних завдань; вміння формувати культурно-мистецьке середовище.

Спеціалізовано-професійні компетенції:

- вміння застосовувати сучасні досягнення у теорії та практиці викладання виконавських дисциплін, знання фахової науково-методичної літератури до конкретних професійних ситуацій;
- здатність до професійно-виконавського та педагогічного самовдосконалення, самовиховання (самоаналізу, самооцінки), критичного ставлення до його результатів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- 1) репертуарні зв'язки оригінальної літератури для спеціального інструмента з фортепіано;
- 2) основи виконавської інтерпретації фортепіанних творів різних історичних епох, стилів і жанрів;
- 3) плани-матриці виконавського аналізу музичного тексту твору;
- 4) методiku раціональної організації роботи над твором відповідно до його поетапного вивчення;
- 5) принципи жанрово-стильової диференціації виконавських засобів музичної виразності;
- 6) методiku піаністичної техніки читання музики з нот та ескізного програмування творів;
- 7) комунікативні принципи фортепіанного акомпанування та ансамблевої гри;
- 8) професійну термінологію та методичну літературу з навчання гри на фортепіано;

- 9) фортепіанний навчально-хрестоматійний матеріал, цілі, методи та сфери його використання.
- вміти:**
- 1) володіти навиками фортепіанної гри, технічними прийомами та виразовими засобами;
 - 2) виконувати різножанровий фортепіанний репертуар української та зарубіжної класики;
 - 3) творчо застосовувати інструктивний матеріал у процесі виконавської самопідготовки;
 - 4) читати музику з нот, грати в ансамблі, підбирати супровід до сольних партій;
 - 5) самостійно опрацьовувати музичну літературу на основі точного прочитання нотного тексту;
 - 6) давати образні словесні пояснення до творів та відбирати необхідний музичний матеріал для проведення навчальних занять, бесід, дискусій, лекцій-концертів тощо;
 - 7) здійснювати аналіз і самоаналіз виконавської та педагогічної діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу для **очної** форми навчання – чотири семестри

Вид заняття	Загальна кількість годин – 180 год
індивідуальні	62 академічних годин
самостійна робота	118 академічних годин

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - IV	025 «Музичне мистецтво»	I - II	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	------------------	-------------	---------------------

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи раціональної техніки гри на фортепіано та читання музики з нот.

Тема 1. Раціональний метод вивчення аплікатури гам. Освоєння простих формул п'ятипальцевої техніки на матеріалі етюдів.	індивід. самост.	10, 12, 14, 32, 37, 65, 66, 69	індивід. 2 самост. 4	1 бал	1-2 тиждень 1-го семестру
2. Виховання метроритмічної дисципліни в процесі освоєння інструктивного матеріалу.	індивід. самост.	10, 12, 17, 37, 65, 66, 69	індивід. 2 самост. 3	1 бал	3-4 тиждень 1-го семестру
Тема 3. Методи розвитку почуття темпо-ритму та відповідних форм самоконтролю: «голосового», використання ритмосхем, диригування тощо.	індивід. самост.	10, 32, 37, 38, 54	індивід. 1 самост. 4	1 бал	5 тиждень 1-го семестру

Тема 4. Раціональна техніка швидкого читання нотного тексту. Способи активізації внутрішньослухового компонента читання та ритмічна організація процесу читання музики з нот.	індивід. самот.	38, 39, 55, 59	індивід. 2 самот. 4	2 бали	6-7 тиждень 1-го семестру
Технічний залік Разом за зм. модулем 1	індивід.		1 23	10 балів 15 балів	8 тиждень 1-го семестру
Змістовий модуль 2. Організація роботи над музичним твором відповідно до його поетапного вивчення.					
Тема 1. Етапи роботи над поліфонією: гра поголосах, підбір аплікатури, освоєння поліфонічної фактури, розподіл уваги, вокалізація окремих голосів тощо.	індивід. самот.	2, 3, 10, 37, 38, 47	індивід. 2 самот. 4	1 бал	9-10 тиждень 1-го семестру
Тема 2. Комплексний розвиток музичного слуху в роботі над поліфонією.	індивід. самот.	2, 3, 10, 35, 37, 38, 47	індивід. 1 самот. 3	1 бал	11 тиждень 1-го семестру
Тема 3. Прийоми активізації мелодичного, гармонічного, тембродинамічного слуху в роботі над багатоголоссям.	індивід. самот.	2, 3, 10, 35, 37, 38, 47, 69	індивід. 1 самот. 4	1 бал	12 тиждень 1-го семестру
Тема 4. Комплекс піаністичних засобів виразності (динаміка, штрихи, артикуляція, педаль тощо) у передачі контрастних образів фортепіанних мініатюр.	індивід. самот.	47, 48, 52, 63, 67	індивід. 2 самот. 4	2 бали	13-14 тиждень 1-го семестру
Контрольна здача програми Разом за зм. модулем 2	індивід.		1 22	10 балів 15 балів	15 тиждень 1-го семестру
Модуль 2					
Змістовий модуль 3. Основи фортепіанного акомпанування та ансамблевої гри.					
Тема 1. Світова музична класика у чотириручному виконанні на фортепіано.	індивід. самот.	23, 49, 50, 51	індивід. 2 самот. 4	1 бал	1-2 тиждень 2-го семестру
Тема 2. Освоєння елементарних навиків акомпанементу.	індивід. самот.	10, 18, 28, 42, 51	індивід. 1 самот. 2	1 бал	3 тиждень 2-го семестру

Методи спрощення фактури та підбору супроводу до сольних партій.					
Тема 3. Розвиток піаністичної техніки акомпанементу на матеріалі вокальних та інструментальних творів шкільного репертуару.	індивід. самот.	18, 28, 42, 43, 44, 45, 51	індивід. 2 самот. 4	1 бал	4-5 тиждень 2-го семестру
Тема 4. Техніка акомпанементу та навички ескізного програвання твору на матеріалі вокальних та інструментальних творів українських композиторів.	індивід. самот.	10, 35, 43, 44, 51, 55, 57	індивід. 2 самот. 4	2 бали	6-7 тиждень 2-го семестру
Контрольне заняття Разом за зм. модулем 3	індивід.		1 22	10 балів 15 балів	8 тиждень 2-го семестру
Змістовий модуль 4. Розвиток музичного мислення в роботі над творами великої форми.					
Тема 1. Розбір-вивчення твору великої форми: тематичний та гармонічний аналіз матеріалу. Проблема темпо-ритму у класичній сонаті та варіаціях.	індивід. самот.	9, 22, 36, 37, 38, 41	індивід. 2 самот. 4	2 бали	9-10 тиждень 2-го семестру
Тема 2. Метод комплексного виконавського аналізу твору. Втілення образно-динамічних контрастів при виконанні сонат і варіацій.	індивід. самот.	9, 22, 33, 34, 38, 41	індивід. 1 самот. 3	1 бал	11 тиждень 2-го семестру
Тема 3. Розвиток піаністичної техніки гри кантілени: робота над звуком.	індивід. самот.	1, 13, 16, 20, 35, 37, 38	індивід. 2 самот. 4	1 бал	12-13 тиждень 2-го семестру
Тема 4. Робота над педалізацією: функції прямої та запізнюючої педалі у творах різних жанрів.	індивід. самот.	1, 16, 20, 21, 24, 35, 38, 58, 59, 60	індивід. 2 самот. 4	1 бал	14-15 тиждень 2-го семестру
Залік Разом за модулем 1-2 Разом за 1 курс	індивід.		1 23 90	50 балів 50 балів 100 балів	16 тиждень 2-го семестру
Модуль 3					
Змістовий модуль 5. Комплексний розвиток піаністичної техніки.					

Тема 1. Виконання етюдів на різні види техніки. Гра гам, акордів, арпеджіо в тональностях до 4-х знаків.	індивід. самот.	10, 12, 14, 32, 37, 65, 66, 69	індивід. 2 самот. 4	1 бал	1-2 тиждень 3-го семестру
Тема 2. Розвиток фактурних можливостей піаністичної техніки. Удосконалення просторової точності пальцевого апарату.	індивід. самот.	10, 12, 17, 26, 37, 65, 66, 69	індивід. 2 самот. 4	1 бал	3-4 тиждень 3-го семестру
Тема 3. Опрацювання рухово-моторного компонента читання нотного тексту: «сліпий», «топографічний» та «графічний» методи.	індивід. самот.	38, 39, 55, 59	індивід. 1 самот. 4	1 бал	5 тиждень 3-го семестру
Тема 4. Закріплення методів комплексного сприйняття тексту у процесі читання музики з нот.	індивід. самот.	17, 25, 38, 39, 55, 67	індивід. 1 самот. 3	2 бали	6-7 тиждень 3-го семестру
Технічний залік Разом за зм. модулем 5	індивід.		1 22	10 балів 15 балів	8 тиждень 3-го семестру
Змістовий модуль 6. Особливості виконавської інтерпретації циклічної форми.					
Тема 1. Авторський стиль та принцип програмності як чинники художньої цілісності виконання фортепіанного циклу.	індивід. самот.	1, 19, 21, 24, 40, 53, 64, 67	індивід. 2 самот. 4	1 бал	9-10 тиждень 3-го семестру
Тема 2. Образна сфера та засоби музично-виконавської виразності у творах композиторів-романтиків.	індивід. самот.	24, 30, 53, 63, 64, 67	індивід. 1 самот. 4	1 бал	11 тиждень 3-го семестру
Тема 3. Розвиток образно-слухових уявлень у роботі над п'єсами різних жанрів.	індивід. самот.	1, 24, 53, 64, 67	індивід. 2 самот. 3	1 бал	12 тиждень 3-го семестру
Тема 4. Заключний етап роботи над твором, завдання виконання фортепіанного циклу в цілому.	індивід. самот.	15, 24, 36, 53, 64, 67	індивід. 2 самот. 4	2 бали	13-14 тиждень 3-го семестру
Контрольна здача програми Разом за зм. модулем 6	індивід.		1 23	10 балів 15 балів	15 тиждень 3-го семестру
Модуль 4					
Змістовий модуль 7. Стильові особливості виконання української фортепіанної музики.					

Тема 1. Освоєння жанрового розмаїття фортепіанних творів української музики: народна пісня, солоспів, танець, коломийка та ін.	індивід. самот.	4, 43, 44, 55, 56, 57, 60	індивід. 2 самот. 4	1 бал	1-2 тиждень 4-го семестру
Тема 2. Стильові особливості виконавського втілення художніх засобів музичної виразності у творах українських композиторів.	індивід. самот.	1, 13, 16, 21, 30, 56, 60	індивід. 1 самот. 4	1 бал	3 тиждень 4-го семестру
Тема 3. Техніка акомпанементу та навички ескізного програвання музичного твору на матеріалі вокальних та інструментальних творів українських композиторів.	індивід. самот.	10, 18, 24, 28, 38, 42, 51	індивід. 2 самот. 4	1 бал	4-5 тиждень 4-го семестру
Тема 4. Основні прийоми транспонування мелодій, підбору супроводу до голосу та інструментальних сольних партій на матеріалі українського музичного фольклору.	індивід. самот.	4, 10, 18, 28, 38, 51, 55	індивід. 2 самот. 4	2 бали	6-7 тиждень 4-го семестру
Контрольне заняття Разом за зм. модулем 7	індивід.		1 24	10 балів 15 балів	8 тиждень 4-го семестру
Змістовий модуль 8. Виконавська інтерпретація творів різних жанрів і стилів					
Тема 1. Мовленнєвий підхід у інтерпретації поліфонічного твору.	індивід. самот.	2, 3, 10, 35, 37, 38, 47, 69	індивід. 2 самот. 3	2 бали	9-10 тиждень 4-го семестру
Тема 2. Стильовий підхід у роботі над великою формою.	індивід. самот.	9, 19, 20, 22, 36, 37, 38, 41	індивід. 1 самот. 4	1 бал	11 тиждень 4-го семестру
Тема 3. Методи перевірки слухової, зорової, рухово-моторної пам'яті на заключному етапі роботи над творами. Методи виконання твору в цілому.	індивід. самот.	10, 20, 33, 35, 36, 37, 38	індивід. 2 самот. 3	1 бал	12-13 тиждень 4-го семестру
Тема 4. Заняття в уявленні. Виховання	індивід. самот.	33, 35, 36, 37, 38	індивід. 2 самот. 3	1 бал	14-15 тиждень 4-го семестру

емоційної та технічної витримки при підготовці програми до сценічного виступу.					
Екзамен Разом за модулем 3-4 Разом за 2 курс	індивід.		1 21 90	50 балів 50 балів 100 балів	16 тиждень 4-го семестру
Обсяг курсу для заочної форми навчання					
Вид заняття		Загальна кількість годин – 180			
індивідуальні		6 академічних годин			
самостійна робота		84 академічні години			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний/ вибірковий	
3 - 4-й	025 «Музичне мистецтво»	II-й		Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 3					
Змістовий модуль 5. Комплексний розвиток піаністичної техніки.					
Тема 1. Виконання етюдів на різні види техніки. Гра гам, акордів, арпеджіо в тональностях до 4-х знаків.	індивід. самост.	10, 12, 14, 32, 37, 65, 66, 69	індивід. 1 самост. 6	1 бал	1-2 тиждень 3-го семестру
Тема 2. Розвиток фактурних можливостей піаністичної техніки. Удосконалення просторової точності пальцевого апарату.	індивід. самост.	10, 12, 17, 26, 37, 65, 66, 69	самост. 5	1 бал	3-4 тиждень 3-го семестру
Тема 3. Опрацювання рухово-моторного компонента читання нотного тексту: «сліпий», «топографічний» та «графічний» методи.	індивід. самост.	38, 39, 55, 59	індивід 1 самост. 5	1 бал	5 тиждень 3-го семестру
Тема 4. Закріплення методів комплексного сприйняття тексту у процесі читання музики з нот.	індивід. самост.	17, 25, 38, 39, 55, 67	самост. 5	2 бали	6-7 тиждень 3-го семестру
Технічний залік Разом за зм. модулем	індивід.		23	10 балів 15 балів	8 тиждень 3-го семестру
Змістовий модуль 6. Особливості виконавської інтерпретації циклічної форми.					

Тема 1. Авторський стиль та принцип програмності як чинники художньої цілісності виконання фортепіанного циклу.	індивід. самост.	1, 19, 21, 24, 40, 53, 64, 67	індивід. 1 самост. 5	1 бал	9-10 тиждень 3-го семестру
Тема 2. Образна сфера та засоби музично-виконавської виразності у творах композиторів-романтиків.	індивід. самост.	24, 30, 53, 63, 64, 67	самост. 5	1 бал	11 тиждень 3-го семестру
Тема 3. Розвиток образно-слухових уявлень у роботі над п'єсами різних жанрів.	індивід. самост.	1, 24, 53, 64, 67	самост. 5	1 бал	12 тиждень 3-го семестру
Тема 4. Заклучний етап роботи над твором, завдання виконання фортепіанного циклу в цілому.	індивід. самост.	15, 24, 36, 53, 64, 67	самост. 6	2 бали	13-14 тиждень 3-го семестру
Контрольна здача програми Разом за зм. модулем 6	індивід.		22	10 балів 15 балів	15 тиждень 3-го семестру

Модуль 4

Змістовий модуль 7. Стильові особливості виконання української фортепіанної музики.

Тема 1. Освоєння жанрового розмаїття фортепіанних творів української музики: народна пісня, солоспів, танець, коломийка та ін.	індивід. самост.	4, 43, 44, 55, 56, 57, 60	індивід. 1 самост. 6	1 бал	1-2 тиждень 4-го семестру
Тема 2. Стильові особливості виконавського втілення художніх засобів музичної виразності у творах українських композиторів.	індивід. самост.	1, 13, 16, 21, 30, 56, 60	самост. 5	1 бал	3 тиждень 4-го семестру
Тема 3. Техніка акомпанементу та навички ескізного програвання музичного твору на матеріалі вокальних та інструментальних творів українських композиторів.	індивід. самост.	10, 18, 24, 28, 38, 42, 51	індивід. 1 самост. 5	1 бал	4-5 тиждень 4-го семестру

Тема 4. Основні прийоми транспонування мелодій, підбору супроводу до голосу та інструментальних сольних партій на матеріалі українського музичного фольклору.	індивід. самост.	4, 10, 18, 28, 38, 51, 55	самост. 5	2 бали	6-7 тиждень 4-го семестру
Контрольне заняття Разом за зм. модулем 7	індивід.		23	10 балів 15 балів	8 тиждень 4-го семестру
Змістовий модуль 8. Виконавська інтерпретація творів різних жанрів і стилів					
Тема 1. Мовленнєвий підхід у інтерпретації поліфонічного твору.	індивід. самост.	2, 3, 10, 35, 37, 38, 47, 69	індивід. 1 самост. 5 самост. 5 самост. 5 самост. 6	2 бали	9-10 тиждень 4-го семестру
Тема 2. Стильовий підхід у роботі над великою формою.	індивід. самост.	9, 19, 20, 22, 36, 37, 38, 41		1 бал	11 тиждень 4-го семестру
Тема 3. Методи перевірки слухової, зорової, рухово-моторної пам'яті на заключному етапі роботи над творами. Методи виконання твору в цілому.	індивід. самост.	10, 20, 33, 35, 36, 37, 38		1 бал	12-13 тиждень 4-го семестру
Тема 4. Заняття в уявленні. Виховання емоційної та технічної витримки при підготовці програми до сценічного виступу.	індивід. самост.	33, 35, 36, 37, 38		1 бал	14-15 тиждень 4-го семестру
Екзамен Разом за модулем 3-4 Разом за 2 курс	індивід.		22 90	50 балів 50 балів 100 балів	16 тиждень 4-го семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Перевірка знань і вмінь студентів проводиться у вигляді проміжних і підсумкових контрольних заходів. Поточний контроль та оцінювання <i>самостійної роботи</i> студента проводиться безпосередньо на індивідуальних заняттях впродовж всього навчального курсу. Періодичний та семестровий контроль проводиться у вигляді <i>технічного заліку</i>, на якому студентам належить виконати 2 гами (на вибір), етюди на різні види техніки, продемонструвати навички читання нотного тексту з аркуша (8-й тиждень I-го і III-го семестрів); <i>контрольної задачі програми</i>, де студенти виконують напам'ять поліфонічний твір і дві різнохарактерні п'єси (15-й тиждень I-го семестру) або циклічну форму (15-й тиждень III-го семестру);				

	контрольного заняття, на якому студентам належить продемонструвати навички фортепіанного акомпанування та ансамблевої гри (8-й тиждень II-го і IV-го семестрів). Форми підсумкового контролю: залік (16-й тиждень II-го семестру); екзамен (16-й тиждень IV-го семестру). Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Максимальна кількість балів, яку отримують студенти – 100, з яких 50 – це найвищий бал за залік, екзамен, а інші 50 балів розподіляються на поточний, періодичний та семестровий контрольні заходи. Виконання річної програми оцінюється за такими критеріями: самостійна робота – 20 балів; технічний залік – 10 балів; контрольна здача програми – 10 балів; контрольне заняття – 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю

7. Політика курсу

Орієнтація завдань курсу на формування умінь самоорганізації творчого потенціалу студентів визначає педагогічно керовану стратегію освоєння ними конкретного алгоритму самостійної роботи в процесі індивідуальної музично-виконавської діяльності. Для розвитку рефлексивних умінь студентів, забезпечення повноти та об'єктивності аналітичного осмислення власних виконавських дій та результатів творчої діяльності читання, ескізного програвання, розбору та інтерпретації музичних творів пропонуються відповідні анкети для самоаналізу та самооцінки як практичне керівництво щодо самостійної роботи.

Важливим завданням політики курсу «Загальне фортепіано» є реалізація методичного інструментарію стимулювання позитивної мотивації майбутніх музикантів-фахівців до вдосконалення індивідуальної майстерності у різних напрямках музичного виконавства, активізації їх творчої ініціативи, готовності до успішної самореалізації у подальшому професійно-особистісному кар'єрному зростанні.

8. Рекомендована література

1. Барвінський В. Прелюдії для фортепіано. Київ : Музична Україна, 1964. 28 с.
2. Бах И. С. 12 маленьких прелюдий / под редакцией Н. Н. Кувшинникова. 60 с. URL: <http://www.piano.ru/scores/bach/bach-mpf.pdf>
3. Бах И. С. Шесть маленьких прелюдий. URL: <https://notkinastya.ru/bah-i-s-noty/>
4. Безкоровайний В. При ялинці: збірка колядок. Львів, 2006. 15 с.
5. Білаш О. Тетянчин альбом: фортепіанні п'єси для дітей. Київ : Музична Україна, 2002. 40с.
6. Бобалік Я. Музичне сузір'я. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2008. 56 с.
7. Бобалік Я. Музичний дивосвіт. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2004. 62 с.
8. Булка Ю. Нестор Нижанківський. Київ : Музична Україна, 1972. 29 с.
9. Вибрані сонатини зарубіжних композиторів для фортепіано. Київ : Мистецтво, 1966. 84 с.
10. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів : ЛДМА, 2001. 244 с.
11. Гайдн Й. 12 маленьких пьес для фортепиано.
12. Гами, тризвук, арпеджіо / упор. І. М. Рябов. Київ : Музична Україна, 1977. 80 с.
13. Герасименко О. Осінні акварелі. Прелюдії для фортепіано. Львів : ТеРус, 2006. 12 с.
14. Гнесина Е. Фортепианная азбука. М. : Сов.композитор, 1979. 27 с.
15. Гречанинов А. Детский альбом. Op.38.
16. Гундер Л. В. Особливості виконавської інтерпретації фортепіанних мініатюр С. Людкевича : методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2009. 40 с.
17. Йовенко З.Н. Общее фортепиано: вопросы методики. Київ : Муз. Україна, 1989. 99 с.

18. Карнаухова Т.И. Развитие навыков подбора по слуху и транспонирования / Инструментальная подготовка учителя музыки. Москва : Изд-во МГПИ, 1986. С.111 – 117.
19. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (Теоретичні та естетичні аспекти). Київ, 2000. 99 с.
20. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : навч. посібник. Київ : Освіта України, 2009. 416 с.
21. Кашкадамова Н. Про інтерпретацію фортепіанних творів В. Барвінського // В. Барвінський і українська музична культура. Статті та матеріали / ред.-упор. О. Смоляк. Тернопіль, 1998. С. 25–30.
22. Клементі М. Сонатини для фортепіано. Тв. 36. Київ : Музична Україна, 1993. 23 с.
23. Клименко Ж.А. Робота над основними навичками ансамблевого виконання. Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського держ. ун-ту імені Лесі Українки, 2006. 16 с.
24. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. Київ : Музична Україна, 1994. 62 с.
25. Лагодюк Н. Веселий джаз. Київ : Мелосвіт, 2009. 15 с.
26. Лагодюк Н. Школа джазового виконавства для фортепіано: підручник. Київ : ДМЦНЗКМ, 2002. 204 с.
27. Лизогуб О. П'єси для фортепіано. Київ : Музична Україна, 1989. 48 с.
28. Люблинский А.П. Теория и практика аккомпанемента: методологические основы. Ленинград : Музыка, 1972. 80 с.
29. Маник В. Музичні замальовки: збірка фортепіанних п'єс для дітей. – Івано-Франківськ, 2007 – 52 с.
30. Марія Крушельницька. Спогади. Статті. Матеріали / упор. Т. Воробкевич, Н. Кашкадамова. Львів : СПОЛОМ, 2004. 208 с.
31. Маркова О. Теорія виконавства в сучасному музикознавстві. *Українське музикознавство. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського*. Київ, 2002. Вип. 31. С. 93–102.
32. Милич Б. Фортепиано. М. : «Кифара», 2006. 123 с.
33. Москаленко В. Про задум та музичну ідею твору. *Музичний твір як творчий процес. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського*. Київ, 2002. Вип. 21. С. 10–17.
34. Некрасов Ю. Комплексне навчання піаністів в музичному вузі: принципи та їх реалізація. *Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського*. Київ, 2003. Кн. 9. Вип. 26. С. 308–321.
35. Опарик Л.М. Загальне фортепіано : хрестоматія. Івано-Франківськ, 2018. 118 с. URL: <http://lib.ru.if.ua/elibrary-res.php?a=хрестоматія&nom=2>.
36. Опарик Л.М. Методичні аспекти фортепіанно-виконавського формотворення : методичні рекомендації для студентів вищих музичних навчальних закладів. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2010. 39 с.
37. Опарик Л.М. Розвивальне навчання у процесі фортепіанної підготовки студента-музиканта : методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 025 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 43 с.
38. Опарик Л.М. Самостійна робота студента в класі загального фортепіано : методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 025 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ : Голіней О. М., 2017. 48 с.
39. Опарик Л.М. Теорія та методика читання музики з листа в класі фортепіано : методичні рекомендації для студентів вищих музичних навчальних закладів. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2010. 34 с.
40. Опарик Л. Типологічні особливості процесу фортепіанного навчання. *Музична україністика: європейський контекст* : колект. монографія / ред.-упоряд. Л. Опарик. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2015. С. 234–244.
41. Опарик Л.М. Формування виконавської концепції музичного твору в процесі фахової підготовки студента-музиканта. *Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачеве, 19–20 квітня 2018 р. Мукачеве : Вид-во МДУ, 2018. С. 132–135.
42. Острова С. Нотний альбом в стилі популярної музики, або Музика для душі : 11 п'єс з

- «Дитячого альбому». Київ : Софія, 2011. 56 с.
43. Пісні для учнів 3-4 кл. загальноосвітньої школи. / упор. Л. Греков. Київ: Музична Україна, 1987 р.
 44. Пісні для учнів 3-4 кл. загальноосвітньої школи. / упор. Л. Греков. Київ: Музична Україна, 1987 р.
 45. Пісні з дитячих кінофільмів. Для дітей молодшого і середнього віку. Київ: Музична Україна, 1980 р.
 46. Працюк Л. Фортепіанні твори (друга редакція). Нова Каховка : Прогрес, 2004. 38с.
 47. Ревенко Н. Клавірні твори Й.С. Баха в інструментальній підготовці майбутніх вчителів музичного мистецтва. Проблеми підготовки сучасного вчителя. №18. 2018. С. 59-68. URL: <http://journals.urau.ua/index.php/2307-4914/article/viewFile/162371/161344>
 48. Сасько Г. Мозаїка : цикл п'єс для фортепіано. Київ : Гроно, 2002. 38 с.
 49. Сборник фортепианных пьес, этюдов и ансамблей. Ч. 1. Л. : Музыка, 1984. 129 с.
 50. Сборник фортепианных пьес, этюдов и ансамблей. Ч. 2. Л. : Музыка, 1983. 135 с.
 51. Сиротина Т. Подбираем аккомпанемент. I-IV ДМШ. Вып. 1. М. : Музыка, 1984. 78 с.
 52. Соневицький І. Пори року: п'єси для фортепіано. Львів, 1999. 68 с.
 53. Степаненко М. Дитячий альбом для фортепіано. Київ : Музична Україна, 2004. 58 с.
 54. Таран І. Поліритмія як проблема фортепіанного виконавства. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ, 2008. Випуск 12–13. С. 184–187.
 55. Українські народні пісні в обробці С. Людкевича. Київ: Муз. Україна, 1980.
 56. Українська фортепіанна музика XIX століття / упор. Г. В. Курковський. Київ : Музична Україна, 1974. 71 с.
 57. Фільц Б. Любимо землю свою: зб. пісень для дітей. Київ: Муз. Україна, 1977.
 58. Фільц Б. М. Фортепіанні твори для дітей. Дрогобич : Посвіт, 2011. 26 с.
 59. Фоменко М. Моя веселка: п'ять легких п'єс для фортепіано на українські теми. Львів, 2006. 6 с.
 60. Фортепіанні твори українських композиторів для молоді: Зібрала Таїса Богданська. Частина друга. Тернопіль : АСТОН, 2000. 84 с.
 61. Хрестоматія для фортепіано. 4 кл. ДМШ. М. : Музыка, 1983. 79 с.
 62. Хрестоматія для фортепіано. Произведения крупной формы. Вып. 1. М. : Музыка, 1991. 63 с.
 63. Хрестоматія для фортепіано. Пьесы. Вып. 2. М. : Музыка, 1989. 64 с.
 64. Чайковський П. Дитячий альбом. Київ : Музична Україна, 1995, 2014. 40 с.
 65. Черні К. Вибрані фортепіанні етюди. Ред. Г. Гермера. Ч. 1 (50 маленьких етюдів : ор. 261, 821, 599, 139). Київ, 2005. 105 с.
 66. Черні К. Школа вправності для фортепіано. Тв. 299. Київ : Музична Україна, 1973. 103 с.
 67. Шедевры фортепианной музыки. М. : Из-во В. Катанского, 2002. 72 с.
 68. Шиптур Б. Дитяча музика для фортепіано. Івано-Франківськ, 1989. 24 с.
 69. Школа игры на фортепиано. Под ред. А. Николаева. М. : «Скорина», 1994. 192 с.
 70. Шукайло Л. Альбом фортепіанної музики. Київ : Мелосвіт, 2005. 36 с.

Викладач _____/Опарик Л.М. /